

QUICKSCAN COMPLEX 4168

BOVENLOOP ALMERE

Eindrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Arcadis Nederland B.V.

Adres: Beulieustraat 22
6814 DV Arnhem

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.

Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden

Tel: 0172 576072

E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectcode: ARNA2208

Status: Definitief

Datum: 2-6-2022

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

De Alliantie is voornemens om renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden uit te voeren aan complex 4618 aan de Bovenloop te Almere. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. Onderzocht is of deze ontwikkeling in het projectgebied niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

De bebouwing in het projectgebied biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen kunnen verblijfplaatsen hebben in de spouwmuren of achter de dakrand. Met de werkzaamheden kunnen er mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aangetast worden en verloren gaan. Individuen van vleermuizen kunnen worden verstoord en gedood.

Wanneer de geplande werkzaamheden binnen het broedseizoen van vogels (globaal maart – augustus) plaatsvinden kunnen broedgevallen van vogels worden verstoord en individuen van algemene broedvogels worden gedood.

Directe effecten als gevolg van de geplande werkzaamheden op het gedeelte van het NNN en het Natura 2000-gebied worden niet verwacht. Significante negatieve effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden worden niet verwacht. De ontwikkelingen vallen conform de artikel 2.5 van het Besluit natuurbescherming activiteiten van de bouwsector. De ontwikkelingen vallen onder de partiële vrijstelling zoals opgenomen in artikel 2.9a van de Wet natuurbescherming. Derhalve is er geen vergunningplicht ten aanzien van stikstofemissies in de realisatiefase. Op basis van de aard van de werkzaamheden is geen sprake van een toename van stikstofemissies in de gebruiksfase.

Het is aan te bevelen de werkzaamheden zo in te richten dat een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Dit kan alleen bij het uitvoeren van schilderwerkzaamheden of kleinschalige reparaties. De werkzaamheden dienen dan aantoonbaar middels een werkprotocol te worden uitgevoerd. Bij werkzaamheden waarbij de gevels of daken worden aangepast, is aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen nodig alvorens men met de geplande werkzaamheden kan beginnen. Het aanvullend onderzoek naar vleermuizen zal gericht zijn op de te verwachten vleermuissoorten de gewone dwergvleermuis, meervleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis.

Het is aan te bevelen om de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart – augustus) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet noodzakelijk.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Natuurbeschermingswetgeving.....	5
1.2.1	Gebiedsbescherming.....	5
1.2.2	Soortbescherming	6
1.2.3	Ontheffing en gedragscode	7
1.3	Leeswijzer	7
2	Projectgebied en ontwikkelingen.....	8
2.1	Projectgebied.....	8
2.2	Ontwikkelingen.....	8
3	Soortbescherming.....	10
3.1	Bronnenonderzoek.....	10
3.2	Habitatscan	10
3.2.1	Zoogdieren	10
3.2.2	Vogels.....	11
3.2.3	Amfibieën.....	11
3.2.4	Reptielen	12
3.2.5	Vissen.....	12
3.2.6	Ongewervelden	12
3.2.7	Vaatplanten	12
3.2.8	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	12
3.3	Effecten.....	12
3.3.1	Effecten ontwikkelingen	12
3.4	Aanbevelingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	13
3.4.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied	13
3.4.2	Mitigerende maatregelen	13
3.4.3	Ontheffing Wet natuurbescherming	13
4	Gebiedsbescherming	14
4.1	Effecten.....	15
5	Conclusies en aanbevelingen	16
5.1	Conclusies	16
5.2	Aanbevelingen	16
6	Literatuur.....	17
	Bijlage 1: Foto-impressie.....	18
	Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten	19

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De Alliantie is voornemens om renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden uit te voeren aan complex 4618 aan de Bovenloop te Almere. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er zorg voor te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk aanvullend onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen. Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet noodzakelijk.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat soortbescherming, gebiedsbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Of een ingreep mag worden uitgevoerd in het NNN, hangt naast de instandhouding van de omvang van het NNN, in eerste instantie af van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

1.2.2 SOORTBESCHERMING

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 Wnb (zorgplicht)

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
  - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
  - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
  - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
  - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

1.2.3 ONTHEFFING EN GEDRAGSCODE

Voor het overtreden van de verboden uit de bovengenoemde artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven, met huidige ecologische waarden.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven waarbij de effectanalyse ten aanzien van de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten is opgenomen.

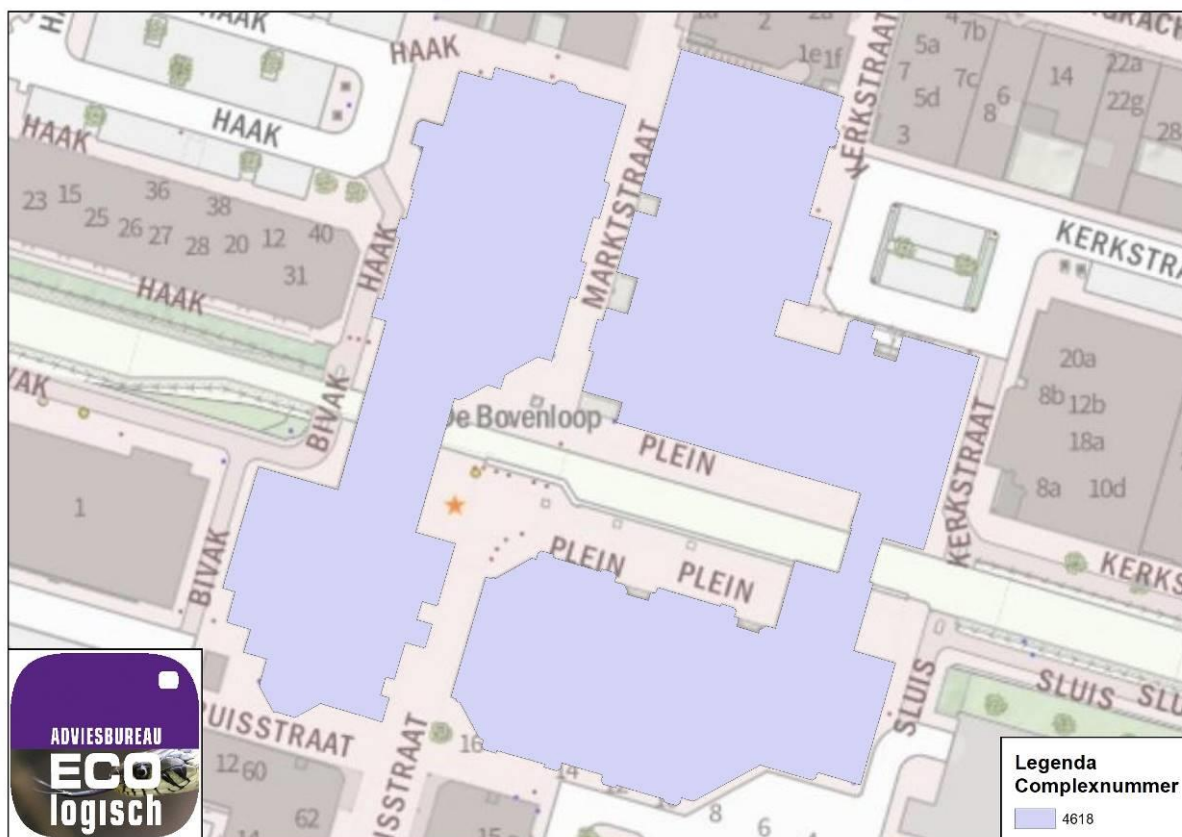
Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Wet natuurbescherming beschermde gebieden in de omgeving van de projectgebieden voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate de geplande ontwikkeling van invloed zal zijn op deze gebieden.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Almere, in kilometerhok: X: 143 / Y: 483 (Rijksdriehoekskoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

Afbeelding 1: Ligging projectgebied

Het projectgebied met complexnummer 4618 is gelegen in de woonwijk Centrum Almere Haven te Almere en bestaat uit twee typen appartementencomplexen. Het eerste type bestaat uit appartementen met vier verdiepingen. Dit type is aanwezig in het westelijk deel en het noordelijke van het oostelijke deel van het projectgebied. De gevel is opgebouwd uit bakstenen met gevelbetimmering, stootvoegen en balkons. Het dak bestaat uit een bitumen plat dak met een metalen dakrand. Het westelijke deel van dit type overbrugt een weg. Tussen de bebouwing in zijn enkele daktuinen met beplanting aanwezig. De begane grond bestaat uit winkels.

Het tweede type bestaat uit een appartementencomplex met drie verdiepingen. De gevel is opgebouwd uit bakstenen met enkele stootvoegen en balkons. Het dak bestaat uit een plat bitumen dak met een metalen dakrand. De begane grond bestaat uit winkels. De directe omgeving bestaat met name uit winkels en woningen. In het noorden en oosten is een watergang aanwezig. In het zuidwesten is een strand aanwezig gelegen aan het Gooimeer. De daktuinen waren niet te overzien, de potentie is dan ook bepaald aan de hand van een luchtfoto van Octo. In bijlage 1 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

2.2 ONTWIKKELINGEN

De initiatiefnemer is voornemens renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden uit te voeren in het projectgebied. De renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden bestaan mogelijk uit één of meerdere van onderstaande werkzaamheden:

- Schilderwerkzaamheden

- Voegwerkherstel werkzaamheden
- Spouwmuur isoleren
- Houtrotherstel werkzaamheden
- Vervangen gevelbeplating
- Gevelreiniging
- Goten reinigen
- Kozijnen vervangen
- Dakgoot vervangen/herstellen
- Vervangen dak

De uit te voeren werkzaamheden zijn tot dusver niet bekend. Tevens is een uitvoeringsplanning tot dusver niet bekend.

3 SOORTBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de NDFF) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht. Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhokniveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de wijdere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van alle beschermde soorten die bekend zijn voor te komen in de omgeving van het projectgebied.

Provinciale vrijstelling

De 'Verordening vrijstellingen soorten' betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Flevoland zijn middels artikel 5 van de "Integrale verordening uitvoering Wet natuurbescherming" soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met het aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor de betreffende soort. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 8 maart 2022 en is uitgevoerd door ing. F.M. Emmen. Tijdens de habitatscan was het onbewolkt met een temperatuur van 10° Celsius en windkracht 3 Bft.

3.2.1 ZOOGDIEREN

De bebouwing in het projectgebied biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen, zoals de gewone dwergvleermuis, meervleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis. Aanwezige geschikte ruimtes voor verblijfplaatsen betreffen open stootvoegen en open dilatatievoegen die toegang bieden tot de spouwmuur en ruimtes achter daklijsten, die mogelijk toegang bieden tot het dakbeschoot of de spouwmuur. Op afbeelding 2 en 3 zijn foto's weergegeven van openingen die mogelijk toegang bieden voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Afbeelding 2: Openingen stootvoegen, gevelbetimmering en dakrand

Afbeelding 3: Openingen stootvoegen en dilataties

Er zijn geen holtes in de bomen binnen invloedssfeer van de geplande werkzaamheden vastgesteld. Derhalve kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen worden uitgesloten.

De groenstructuren rond het projectgebied zorgen voor luwte en insecten welke onderdeel kunnen uitmaken van foerageergebied van vleermuizen. De bebouwing in het projectgebied maakt als structuur mogelijk onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen.

In de omgeving van het projectgebied is de bever bekend voor te komen. De bever komt voor bij rivieren en kanalen met bomen en struiken aan de oevers. In het projectgebied of de directe omgeving is geen geschikt habitat aanwezig voor de bever. Derhalve kan de aanwezigheid van beschermde functies van de bever in het projectgebied worden uitgesloten.

In de omgeving van het projectgebied is de boommarter bekend voor te komen. In het projectgebied zijn geen geschikte elementen aanwezig voor verblijfplaatsen van de boommarter. De boommarter heeft een voorkeur voor aaneengesloten bosgebied. Dit habitat is niet aanwezig in het projectgebied. Tevens ontbreken geschikte verbindingen met bosrijk habitat in de directe omgeving. Derhalve wordt de boommarter niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

De das is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. De das gebruikt burchten als verblijfplaats en komt met name voor in bossen en bosranden. In het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde functies van de das.

In de omgeving van het projectgebied is de eekhoorn bekend voor te komen. De eekhoorn is gebonden aan bossen en parken. In de bomen in de directe omgeving van het projectgebied zijn geen eekhoornnesten aanwezig. Tevens biedt het projectgebied geen geschikt leefgebied voor de eekhoorn en zijn geschikte verbindingen met leefgebied in de omgeving afwezig. Derhalve worden beschermde functies van de eekhoorn niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van kleine marterachtigen, zoals de bunzing, hermelijn en de wezel. Kleine marterachtigen zijn afhankelijk van verblijfplaatsen in onder andere takkenhopen of oude hopen van muizen of konijnen, dekking als struweel en de aanwezigheid van prooidieren. Betreffende elementen zijn afwezig in het projectgebied, derhalve worden kleine marterachtigen niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

In de omgeving van het projectgebied is de steenmarter bekend voor te komen. De steenmarter heeft verblijfplaatsen in takkenhopen, hopen of bebouwing. Deze mogelijkheden zijn niet aanwezig in het projectgebied. Tevens is de bebouwing niet geschikt voor verblijfplaatsen van de steenmarter door het ontbreken van openingen. Tijdens de habitatscan zijn in het projectgebied en de directe omgeving eveneens geen sporen van de steenmarter waargenomen. Derhalve wordt de steenmarter niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

In het projectgebied kunnen algemene, provinciaal vrijgestelde zoogdieren, zoals de egel en algemene muizensoorten voorkomen.

3.2.2 VOGELS

De bebouwing in het projectgebied is niet geschikt voor nestlocaties van vogels met jaarrond beschermde nesten. Dakpanbedekking op het dak ontbreekt waardoor er geen mogelijkheden zijn voor nestlocaties van de gierzwaluw en de huismus. De aanwezige openingen onder de dakrand bieden niet voldoende ruimte voor de huismus en de gierzwaluw.

In de groenstructuren binnen invloedssfeer van de werkzaamheden zijn geen potentieel jaarrond beschermde nesten aanwezig. In het projectgebied komen algemene broedvogels voor die mogelijk ook in het projectgebied broeden. De daken van de bebouwing en groenstructuren rond de bebouwing bieden geschikt broedbiotoop voor algemene vogels, zoals de koolmees, pimpelmees en de zwarte roodstaart.

3.2.3 AMFIBIEËN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen van de rugstreeppad bekend. Er is geen voortplantingswater, typisch geschikt landbiotoop en overwinteringsbiotoop aanwezig in het projectgebied. Gelet op de habitateisen van de rugstreeppad, wordt deze niet in het projectgebied verwacht voor te komen.

In de directe omgeving van het projectgebied kunnen mogelijk individuen van algemene amfibieën als de bruine kikker en gewone pad voorkomen.

3.2.4 REPTIELEN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis en de ringslang. De levendbarende hagedis komt voor in heidegebieden, maar is ook bekend voor te komen in wegbermen. De ringslang komt voor in waterrijke habitats met voldoende zonplaatsen en schuil- en foerageermogelijkheden. Er is geen geschikt habitat voor de levendbarende hagedis en de ringslang derhalve worden deze soorten niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

3.2.5 VISSSEN

Er zijn geen waterelementen in het projectgebied aanwezig, derhalve kunnen beschermde vissoorten worden uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

3.2.6 ONGEWERVELDEN

De onderzochte groep ongewervelden bestaat onder andere uit dagvlinders, libellen en weekdieren. In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de gevlekte witsnuitlibel. Door het ontbreken van waterelementen worden beschermde functies voor de gevlekte witsnuitlibel niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

3.2.7 VAATPLANTEN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van het glad biggenkruid en de korensla. Het projectgebied biedt geen geschikte standplaatsen voor beschermde flora. Het voorkomen van beschermde vaatplanten kan derhalve worden uitgesloten.

3.2.8 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde diersoorten. In het projectgebied kunnen op basis van het aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen.

Tabel 1: Te verwachten beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Mogelijk aanwezig in:
Broedvogels	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Groenstructuren, op het dak
Vleermuizen	Verblijfplaatsen Foerageergebied Vliegroutes	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Bebouwing spouwmuur/dakrand Groenstructuren Lijnvormige bebouwing
Algemene amfibieën en zoogdieren	Leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb, bijlage A)	Groenstructuren

3.3 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

3.3.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De te verwachten effecten op soorten en functies zijn opgedeeld in tijdelijke en permanente effecten. Deze zijn schematisch weergegeven in tabel 2.

Tijdelijke effecten

Door het plaatsen van bouwsteigers kunnen mogelijk invliegopeningen van verblijfplaatsen van vleermuizen worden geblokkeerd. Hierdoor kunnen deze verblijfplaatsen tijdelijk niet worden gebruikt. Hierbij kunnen individuen van vleermuizen worden verstoord.

Het gebruik van nachtelijke verlichting voor de werkzaamheden kan tijdens de actieve periode (april t/m oktober) van vleermuizen verstoring veroorzaken, waarbij vleermuizen die mogelijk gebruik van het projectgebied als verblijfplaats, foeragegebied of vliegroete verstoord worden.

Permanente effecten

Bij werkzaamheden aan de gevels of daken kunnen verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aangetast en vernietigd worden en kunnen individuen van gebouwbewonende vleermuizen worden gedood.

Wanneer de geplande werkzaamheden binnen het broedseizoen van vogels (globaal maart – augustus) plaatsvinden kunnen broedgevallen van vogels worden verstoord waardoor individuen van algemene broedvogels kunnen worden gedood.

Tabel 2: Mogelijke effecten op beschermde soorten

Soort / soortgroep	Effect	Verbodsbepaling
Broedvogels	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Vleermuizen	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, b jlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, b jlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, b jlage IV) Lid 4

3.4 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE WET NATUURBESCHERMING

3.4.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het is aan te bevelen de werkzaamheden zo in te richten dat een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Dit kan alleen bij het uitvoeren van schilderwerkzaamheden of kleinschalige reparaties. De werkzaamheden dienen dan aantoonbaar middels een werkprotocol te worden uitgevoerd. Bij werkzaamheden waarbij de gevels of daken worden aangepast, is aanvullend onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Het onderzoek dient afgestemd te zijn op de verwachte aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, meervleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis.

3.4.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen de volgende maatregelen te worden genomen.

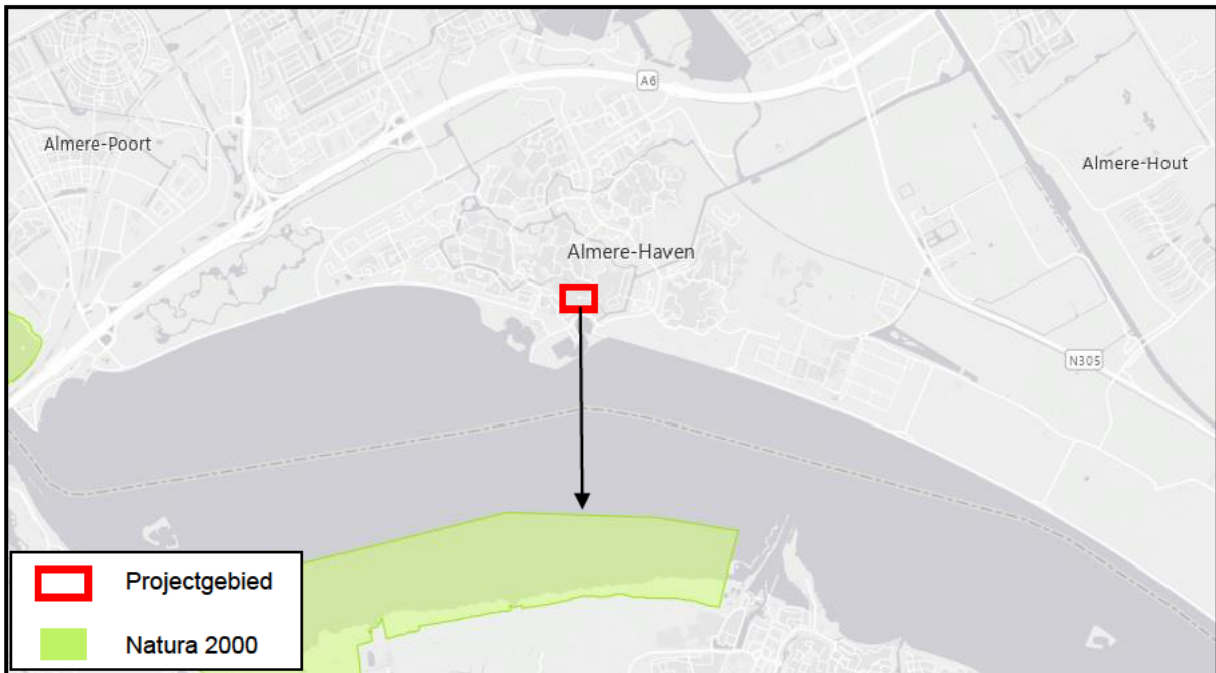
- Er zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig binnen het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen zullen, indien verblijfplaatsen aanwezig zijn, nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Indien de werkzaamheden enkel schilderwerkzaamheden betreffen worden permanente effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen niet verwacht. Om tijdelijke effecten te voorkomen dient ervoor zorg gedragen te worden dat tijdens de uitvoer van de werkzaamheden potentiële verblijfplaatsen niet worden geblokkeerd door o.a. bouwsteigers.
- Het is aan te bevelen de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart - augustus) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecoloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.
- Wanneer de werkzaamheden binnen de actieve periode van vleermuizen (april – oktober) worden uitgevoerd dient het gebruik van nachtelijke verlichting te worden vermeden.

3.4.3 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

De noodzaak voor een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming kan op voorhand niet worden uitgesloten en is afhankelijk van de werkzaamheden en hoe deze worden ingestoken. Indien potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming niet geheel kunnen worden voorkomen, is in eerste instantie aanvullend onderzoek noodzakelijk. Uit aanvullend onderzoek zal moeten blijken of er beschermde functies of dieren in het projectgebied voorkomen en welke negatieve effecten met de werkzaamheden mogelijk gepaard gaan. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor de beschermde soorten en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hier kunnen voorwaarden in de vorm van mitigerende maatregelen aan verbonden zijn.

4 GEBIEDSBESCHERMING

Binnen het projectgebied zijn geen beschermde natuurgebieden aanwezig. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 3 kilometer van het projectgebied en betreft Eemmeer & Gooimeer Zuidoever. Op afbeelding 4 is een kaart weergegeven met het projectgebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied. Op ruim 3 kilometer van het projectgebied liggen gedeeltes van het NNN. Dit betreft het Vroege Vogelbos en het Schapenbos. Op afbeelding 5 is een kaart weergegeven met het projectgebied ten opzichte van het gedeelte van het NNN.

Afbeelding 4: Projectgebied ten opzichte van beschermde natuur (Natura2000.nl/gebieden)

Afbeelding 5: Projectgebied ten opzichte van beschermde natuur (geoapps.noordholland.nl)

4.1 EFFECTEN

Het projectgebied bevindt zich niet in de nabijheid van beschermde natuur. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden en delen van het NNN bevinden zich op voldoende afstand van het projectgebied om directe effecten uit te sluiten.

Indirecte effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie worden niet verwacht. In de Wet natuurbescherming (artikel 2.9a) is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000-vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door activiteiten van de bouwsector. De gevolgen van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden die wordt veroorzaakt door aangewezen activiteiten (o.a. bouwen, slopen, vernieuwen, veranderen en vergroten) van de bouwsector worden buiten beschouwing gelaten. Voor de realisatiefase is derhalve geen vergunning benodigd. In de gebruiksfase is vanwege de aard van de verduurzamingswerkzaamheden een afname in stikstofemissie te verwachten. Derhalve zijn geen significant negatieve effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 CONCLUSIES

De bebouwing in het projectgebied kan mogelijk fungeren als verblijfplaats van vleermuizen. In het projectgebied kunnen mogelijk algemene amfibieën, broedvogels en zoogdieren voorkomen. Andere beschermde soorten worden door het ontbreken van geschikt habitat niet verwacht voor te komen.

Bij werkzaamheden aan de daken en gevels kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetast en vernietigd. Daarnaast kunnen mogelijk aanwezige individuen van vleermuizen worden verstoord en gedood.

Wanneer de geplande werkzaamheden binnen het broedseizoen van vogels (globaal maart – augustus) plaatsvinden kunnen broedgevallen van vogels worden verstoord en individuen van algemene broedvogels worden gedood.

Directe effecten als gevolg van de geplande werkzaamheden op het gedeelte van het NNN en het Natura 2000-gebied worden niet verwacht. Ruimtelijk ontwikkelingen kunnen een toename in stikstofemissie tot gevolg hebben. In de Wet natuurbescherming (artikel 2.9a) is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000-vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door activiteiten van de bouwsector. Voor de realisatiefase is geen vergunning benodigd. In de gebruiksfase zal er vanwege de werkzaamheden een afname in emissie zijn. Er zijn dan ook geen effecten te verwachten op het Natura 2000-gebied en het gedeelte van het NNN.

Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet noodzakelijk.

5.2 AANBEVELINGEN

Het is aan te bevelen de werkzaamheden zo in te richten dat een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Dit kan alleen bij het uitvoeren van schilderwerkzaamheden of kleinschalige reparaties. De werkzaamheden dienen dan aantoonbaar middels een werkprotocol te worden uitgevoerd. Bij werkzaamheden waarbij de gevels of daken worden aangepast, is aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen nodig alvorens men met de geplande werkzaamheden kan beginnen. Het aanvullend onderzoek naar vleermuizen zal gericht zijn op de te verwachte vleermuissoorten de gewone dwergvleermuis, meervleermuis laatvlieger en de ruige dwergvleermuis. In tabel 3 zijn de uit te voeren onderzoeken en onderzoeksperiodes weergegeven. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor de beschermde soorten en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

Tabel 3: Te verwachten beschermde soorten en aanbevolen inventarisaties

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoeksperiode
Algemene broedvogels	Nesten, indien niet buiten het broedseizoen gewerkt wordt	Binnen de periode maart t/m augustus
Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	1 juni t/m 15 juli
Vleermuizen	Massawinterverblijfplaatsen	1 augustus t/m 10 september
Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	15 augustus t/m 1 oktober

6 LITERATUUR

BIJ12 (2017) Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument gierzwaluw, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument huismus, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, (2011) Vleermuizen, Tirion Natuur uitgevers BV, Baarn.

Netwerk Groene Bureaus (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, juli 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020) Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

Internet

NDFF

www.flevoland.nl/wat-we-doen/natuurnetwerk-nederland

www.gbif.org

www.natura2000.nl/gebieden/Flevoland

www.piscaria.nl

www.provinciaalgeoregister.nl/georegister/

www.ravon.nl

www.stowa.nl (limnodata neerlandica)

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1: Foto-impressie

Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten

Tabel 1: Overzicht beschermde soorten in omgeving projectgebied

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	bastaardkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	bruine kikker ¹	Wnb A	< 1km
Amfibieën	gewone pad ¹	Wnb A	< 3km*
Amfibieën	kleine watersalamander ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	meerkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	rugstreeppad	HR IV & Bern II	< 5km
Ongewervelden	gevlekte witsnuitlibel	HR IV & Bern II	< 5km
Reptielen	levendbarende hagedis	Wnb A	< 5km
Reptielen	ringslang	Wnb A	< 5km
Vaatplanten	glad biggenkruid	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	korensla	Wnb B	< 5km
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV	< 3km*
Vleermuizen	laatvlieger	HR IV & Bern II	< 4km*
Vleermuizen	meervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	rosse vleermuis	HR IV & Bern II	< 3km*
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 3km*
Vleermuizen	watervleermuis	HR IV & Bern II	< 4km*
Vogels	boerenzwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomkruiper	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomvalk	Cat. 4	< 5km
Vogels	bosuil	Cat. 5	< 5km*
Vogels	buizerd	Cat. 4	< 5km*
Vogels	ekster	Cat. 5	< 5km
Vogels	gierzwaluw	Cat. 2	< 3km*
Vogels	huismus	Cat. 2	< 3km*
Vogels	huiszwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	koolmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	pimpelmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	ransuil	Cat. 4	< 5km*
Vogels	sperwer	Cat. 4	< 5km
Vogels	spreeuw	Cat. 5	< 3km*
Vogels	torenvalk	Cat. 5	< 5km
Vogels	zwarte kraai	Cat. 5	< 5km
Zoogdieren	aardmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bever	HR IV	< 5km
Zoogdieren	boomarter	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bosmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bunzing	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	das	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	dwergmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	eekhoorn	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	egel ¹	Wnb A	< 3km*
Zoogdieren	haas ¹	Wnb A	< 5km*
Zoogdieren	hermelijn	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	huisspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	konijn ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	ree ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	rosse woelmuis ¹	Wnb A	< 5km

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Zoogdieren	steenmarter	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	veldmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	vos ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	wezel	Wnb A	< 4km*

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.

¹ = Vrijstelling